

Vasiyet Tasarruflarının Biçimine İlişkin Kanun Uyuşmazlıkları Konusunda Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 24.4.1982 Sayı : 17674)

Kanun No.
2662

Kabul Tarihi :
22 . 4 . 1982

MADDE 1. — 5 Ekim 1961 tarihinde Lahey'de düzenlenen Vasiyet Tasarruflarının Biçimine İlişkin Kanun Uyuşmazlıkları Konusunda Sözleşmeye katılmamız uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Danışma Meclisi		
Cilt	Birleşim	Sayfa
1	6	84
	15	393
4	51	20:22,32:33

I - Gerekçeli 53 S. Sayılı basmayazı Danışma Meclisinin 51 inci Birleşimine, 374 S. Sayılı basmayazı Millî Güvenlik Konseyinin 102 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Danışma Meclisi Adalet, Millî Savunma, İçişleri ve Dışişleri; Millî Güvenlik Konseyi Adalet komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : Danışma Meclisi 1/50, Millî Güvenlik Konseyi 1/339.

**VASİYET TASARRUFLARININ BİÇİMİNE İLİŞKİN KANUN ÇATIŞMALARI KONUSUNDA
SÖZLEŞME**

İşbu Sözleşmeyi imzalayan Devletler,

Vasiyet Tasarruflarının biçimine ilişkin kanun çatışmaları konusunda ortak kurallar koymayı arzu ederek,

Bu amaca dönük bir Sözleşme akdetmeye karar vermişler ve aşağıdaki hükümler üzerinde anlaşmışlardır :

MADDE : 1

Bir vasiyet tasarrufunun biçimi :

- a) Vasiyetçinin sözkonusu vasiyet tasarrufunun tesis ettiği yerin veya,
- b) Vasiyetçinin ya tasarrufta bulunduğu anda veya öldüğü anda uyruklığında bulunduğu Devletin veya,
- c) Vasiyetçinin ya tasarrufta bulunduğu anda veya öldüğü anda ikametgâhının bulunduğu yerin veya,
- d) Vasiyetçinin ya tasarrufta bulunduğu anda veya öldüğü anda mutad olarak oturduğu yerin veya,
- e) Taşınmazlar bakımından, taşınmazların kâin olduğu yerin iç hukukuna uygun olduğu takdirde, sözkonusu vasiyet tasarrufu biçim yönünden geçerlidir.

İşbu Sözleşmenin amaçları yönünden, uygulanacak kanunu, ulusal hukuk birleştirilmiş bir sistemden oluşmuşsa, bu sistemde yürürlükte olan kurallar ve böyle kuralların bulunmaması halinde de, vasiyetçinin bu sistemi oluşturan mevzuatlardan herhangi birisiyle olan en fiili bağı tayin eder.

Vasiyetçinin belli bir yerde ikametgâhının bulunup bulunmadığının saptanması sorunu, o yerin hukukuna göre düzenlenir.

MADDE : 2

Birinci madde, daha önce tesis edilmiş bir vasiyet tasarrufunu fesheden vasiyet tasarruflarına da uygulanır.

Fesih, feshedilen vasiyet tasarrufunun birinci madde gereğince hukuklardan birinin hükümlerine uygun olması halinde, biçim yönünden de geçerlidir.

MADDE : 3

İşbu Sözleşme, yukarıdaki maddelerde atfıta bulunulan bir hukuktan başka bir hukukun biçimsel koşullarına uygun olarak tesis edilmiş vasiyet tasarruflarını tanıyan Âkit Devletlerin mevcut veya gelecekteki kurallarını etkilemez.

MADDE : 4

İşbu Sözleşme, iki veya daha çok kişinin bir tek belgede tesis ettikleri vasiyet tasarruflarının biçimine de uygulanır.

MADDE : 5

İşbu Sözleşmenin amaçları yönünden, vasiyetname hükümlerinin kabul edilmiş biçimlerini sınırlayan ve vasiyetçinin yaşına, uyrukluğuna ve diğer kişisel niteliklerine ilişkin kanun hükümleri biçim konularıyla ilgili sayılacaktır. Bir vasiyet tasarrufunun geçerliliği için gerekli olan şahitlerin haiz olması gereken niteliklere de aynı kural uygulanır.

MADDE : 6

İşbu Sözleşmeyle tesis edilen çatışma kurallarının uygulanması, herhangi bir karşılıklılık koşuluna bağlı değildir. İlgili kişilerin uyruklığı veya yukarıdaki maddeler gereğince uygulanacak hukuk bir Âkit Devletin uyruklığı ve hukuku olmasa dahi sözleşme uygulanacaktır.

MADDE : 7

İşbu Sözleşme ile uygulanabileceği açıklanmış olan hukuklardan herhangi birinin uygulanması ancak bunun kamu düzenine açıkça aykırı olması halinde, bertaraf edilebilir.

MADDE : 8

İşbu Sözleşme, vasiyetçinin Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra öldüğü bütün hallerde uygulanır.

MADDE : 9

Her Âkit Devlet, birinci maddenin üçüncü fıkrasına aykırı olarak vasiyetçinin ikametinin bulunduğu yeri, lex fori uyarınca tayin etme hakkını saklı tutabilir.

MADDE : 10

Her Âkit Devlet, başka hiç bir uyrukluğuna bulunmayan kendi uyruklarının, olağanüstü durumlar dışında, sözlü olarak tesis ettikleri vasiyet tasarruflarını tanımak hakkını saklı tutabilirler.

MADDE : 11

Her Âkit Devlet, aşağıdaki şartların birleşmesi halinde, yurt dışında tesis edilmiş vasiyet tasarruflarının bazı biçimlerini kendi hukukunun ilgili hükümleri gereğince tanımamak (menfi) hakkını saklı tutabilir :

- a) Vasiyet tasarrufu biçim yönünden, münhasıran vasiyetçinin tasarrufu tesis ettiği yer nedeniyle uygulanabilir hukuka göre ancak geçerli ise,
  - b) Vasiyetçi işbu hakkını saklı tutan Devletin uyrukluğuna sahip ise,
  - c) Vasiyetçi bu Devlette ikamet ediyor veya mutad olarak oturduğu yer Devlette bulunuyor idiye,
  - d) Vasiyetçi tasarrufta bulunduğu Devletten başka bir Devlette ölmüş ise,
- Bu saklı tutuş, münhasıran saklı tutan Devlette kâin mallar için hüküm ifade eder.

MADDE : 12

Her Âkit Devlet, kendi hakukuna göre mirasla ilgili olmayan vasiyet tasarruflarını işbu Sözleşmenin uygulaması dışında bırakma hakkını saklı tutabilir.

MADDE : 13

Her Âkit Devlet, Sekizinci Maddeye aykırı olarak, işbu Sözleşmeyi sadece yürürlüğe girmesinden sonra tesis edilmiş olan vasiyet tasarruflarına uygulama hakkını saklı tutabilir.

MADDE : 14

İşbu Sözleşme Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansının dokuzuncu oturumunda temsil edilmiş olan Devletlerin imzasına açıktır.

Sözleşme onaylanacak ve onay belgeleri Hollanda Dışişleri Bakanlığına tevdi olunacaktır.

MADDE : 15

İşbu Sözleşme 14 üncü maddenin ikinci fıkrasında öngörülen onay belgesinin üçüncüsünün tevdiini izleyen 60 ncı gün yürürlüğe girecektir. Sözleşme sonradan onaylayan her münzi Devlet için onay belgesinin tevdiini izleyen 60 ncı gün yürürlüğe girecektir.

MADDE : 16

Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansının dokuzuncu oturumunda temsil edilmemiş her Devlet, işbu Sözleşmeye, 15 inci maddenin 1 inci fıkrası uyarınca, yürürlüğe girdikten sonra katılabilir. Katılma belgesi Hollanda Dışişleri Bakanlığına tevdi olunacaktır.

Katılan Devlet bakımından Sözleşme, katılma belgesinin tevdiini izleyen 60 ncı gün yürürlüğe girecektir.

MADDE : 17

Her Devlet, imzaiama, onaylama veya katılma sırasında, Sözleşmenin, Uluslararası düzeyde temsil ettiği toprakların tümüne veya birine veya birden fazlasına şamil olacağını beyan edebilir. Böyle bir beyan, Sözleşmenin ilgili Devlet bakımından yürürlüğe girdiği tarihte hüküm ifade edecektir.

Daha sonra yapılacak bu tür teşmiller Hollanda Dışişleri Bakanlığına tebliğ edilecektir.

Sözleşme, teşmilde zikredilen topraklar bakımından, yukardaki fıkrada anılan tebligatı izleyen 60 ncı gün yürürlüğe girecektir.

MADDE : 18

Her Devlet, en geç onaylama veya katılma sırasında, işbu Sözleşmenin 9 uncu, 10 uncu, 11 inci, 12 nci ve 13 üncü maddelerinde öngörülen ihtirazi kayıtlardan birini veya birkaçını dermeyeran edebilir. Bunlardan başka hiç bir ihtirazi kayıt kabul olunmayacaktır.

Her Âkit Devlet, 17 nci madde uyarınca Sözleşmenin bir teşmilini tebliğ ederken de, teşmilde zikredilen topraklar veya bunlardan bazıları yönünden hüküm ifade etmek üzere bu ihtirazi kayıtlardan birini veya birkaçını dermeyeran edebilir.

Her Âkit Devlet dermeyeran ettiği bir ihtirazi kaydı her zaman geri alabilir. Bu geri alış Hollanda Dışişleri Bakanlığına tebliğ edilecektir.

Yukardaki fıkrada anılan tebligatı izleyen 60 ncı gün, geri alınan ihtirazi kayıt hüküm ifade etmekten çıkacaktır.

MADDE : 19

İşbu Sözleşme, sonradan onaylayan veya katılan Devletler yönünden dahi, 15 inci maddenin 1 inci fıkrası uyarınca yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 5 sene yürürlükte kalacaktır.

Feshedilmezse, her beş yılda bir zmnen yenilenecektir.

Fesih, beş yıllık sürenin bitiminden en az 6 ay önce Hollanda Dışişleri Bakanlığına tebliğ edilecektir.

Fesih, Sözleşmenin uygulandığı topraklardan bazılarına inhisar edebilir.

Fesih, yalnız bunu tebliğ eden Devlet bakımından hüküm ifade edecektir. Sözleşme diğer Âkit Devletler bakımından yürürlükte kalacaktır.

MADDE : 20

Hollanda Dışişleri Bakanlığı 14 üncü maddede anılan Devletlere ve 16 ncı madde hükümleri uyarınca katılmış olan Devletlere aşağıdaki hususları tebliğ edecektir.

- a) 14 üncü maddede anılan imzalamalar ve onaylamalar;
- b) İşbu Sözleşmenin 15 inci maddenin 1 inci fıkrası uyarınca yürürlüğe gireceği tarih;
- c) 16 ncı maddede anılan katılmalar ve katılmaların hüküm ifade edeceği tarihler;
- d) 17 nci maddede anılan teşmiller ve teşmillerin hüküm ifade ettiği tarihler;
- e) 18 inci maddede anılan ihtirazi kayıtlar ve geri alınan ihtirazi kayıtlar,
- f) 19 uncu maddenin 3 üncü fıkrasında anılan fesihler.

Yukarıdaki hususları tasdiklen, aşağıda imzası bulunanlar, usulüne uygun şekilde yetkili kılınmış olarak, işbu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

İki metin arasında ayrılık olması halinde Fransızca metin geçerli sayılmak üzere, Fransızca ve İngilizce olarak, tek nüsha halinde 5 Ekim 1961 tarihinde Lahey'de yapılmıştır. Tek nüsha Hollanda Hükümetinin arşivlerine tevdi olunacak ve Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansının Dokuzuncu Oturumunda temsil edilmiş bulunan Devletlerin her birine, diplomatik yoldan, onaylı bir örneği gönderilecektir.